

Nieuw Haags Peil van 5 december

Na weken van forse stijging van de Groep Wilders is er nu voor het eerst een terugval. Die hangt samen met het overlijden van Prins Bernhard, waardoor de spanning in de samenleving na de moord op Van Gogh wat is afgenomen. CDA, VVD, SP en PvdA profiteren hiervan.

Peiling politieke voorkeur

<i>in zetels Tweede Kamer</i>	Verk. TK 2003	29/11	5/12
CDA	44	25	27
PvdA	42	47	48
VVD	28	16	17
LPF	8	0	0
Groen Links	8	8	8
SP	9	12	13
D66	6	4	3
ChristenUnie	3	6	6
SGP	2	2	2
Partij voor de Dieren	0	1	1
Groep Wilders	0	29	25
Totaal	150	150	150

Electoral positie van partijen

Deze tabel blijft een goede indruk geven van de electorale positie van de verschillende partijen en het verloop ervan. Groep Wilders staat nu inmiddels al op de tweede plaats.

De relatieve lage positie van CDA en VVD komt doordat de populariteit van deze partijen onder elkaars kiezers langzamerhand fors is gedaald.

Partijen die kans maken op een stem

<i>in procenten van:</i>	Allen				<i>kiezer CDA*)</i>			
	9/9/02	20/1/03	30/8/04	5/12/04	9/9/02	20/1/03	30/8/04	5/12/04
CDA	46%	36%	29%	24%	91%	79%	74%	69%
PvdA	30%	36%	35%	39%	17%	26%	15%	20%
VVD	41%	35%	25%	22%	47%	38%	32%	22%
LPF	15%	16%	6%	5%	11%	7%	4%	4%
GrLinks	22%	17%	21%	23%	12%	9%	5%	6%
D66	28%	18%	14%	16%	11%	13%	8%	16%
SP	20%	23%	27%	27%	11%	14%	11%	11%
ChristenUnie	7%	5%	8%	9%	11%	7%	14%	20%
SGP	2%	2%	3%	3%	2%	2%	5%	2%
Partij voor de Dieren			7%	6%			5%	1%
Groep Wilders				29%				31%

) heeft CDA gestemd bij vorige verkiezingen

Partijen die kans maken op een stem

<i>in procenten van:</i>	<i>kiezer PvdA</i>				<i>kiezer VVD</i>			
	9/9/02	20/1/03	30/8/04	5/12/04	9/9/02	20/1/03	30/8/04	5/12/04
CDA	9%	5%	2%	1%	46%	32%	24%	19%
PvdA	93%	95%	89%	95%	9%	15%	7%	11%
VVD	9%	3%	5%	3%	93%	87%	69%	72%
LPF	1%	1%	2%	2%	19%	13%	9%	9%
GrLinks	55%	32%	37%	46%	4%	4%	3%	2%
D66	39%	20%	12%	13%	16%	15%	18%	16%
SP	42%	32%	49%	48%	4%	6%	5%	6%
ChristenUnie	1%	1%	1%	1%	0%	1%	1%	0%
SGP	0%	0%	1%	1%	0%	0%	0%	2%
Partij voor de Dieren			3%	3%			6%	5%
Groep Wilders				10%				57%

Vertrouwen in politiek en politici

Het vertrouwen in de politiek is met een score van 3.9 dicht bij het laagste punt dat tot nu toe is vastgesteld.

Vertrouwen in de politiek	Allen	kiezer CDA	kiezer VVD	kiezer PvdA
21/10/02	4.8	5.2	4.9	4.9
02/12/02	5.0	5.4	5.0	4.9
23/12/02	4.7	5.3	4.8	4.4
13/01/03	5.2	5.5	5.4	5.3
27/01/03	5.8	6.4	5.8	5.7
17/02/03	5.7	6.3	5.4	6.0
31/03/03	5.0	5.9	4.5	5.1
14/04/03	4.3	5.0	4.2	3.9
9/06/03	4.6	5.5	5.4	3.7
22/09/03	4.0	5.1	4.8	3.1
20/10/03	4.3	5.9	5.3	3.1
5/01/04	4.0	5.3	4.6	3.2
5/12/04	3.9	5.7	4.7	2.4

De afgelopen weken scoort Bos al steeds boven de 5.0, terwijl hij lang eronder zat. Van Aartsen is circa 0.4 gedaald ten opzichte van de scores van de afgelopen weken.

	Allen	kiezer CDA	kiezer VVD	kiezer PvdA
Verhagen 9/06/03	4.2	5.2	4.9	3.4
Verhagen 29/09/03	4.0	5.4	4.8	2.8
Verhagen 13/09/04	4.0	5.6	4.9	2.7
Verhagen 5/12/04	3.9	5.3	5.1	2.6
Bos 21/10/02	5.7	5.6	5.6	7.4
Bos 20/01/03	5.9	5.7	5.2	8.0
Bos 6/04/04	4.8	4.0	3.8	6.6
Bos 5/12/04	5.2	4.2	4.2	7.1
Van Aartsen 9/06/03	4.9	5.4	5.6	4.5
Van Aartsen 29/09/03	4.4	5.1	5.4	3.7
Van Aartsen 6/04/04	5.2	6.3	6.4	4.1
Van Aartsen 5/12/04	4.1	4.3	5.7	3.3
Marijnissen 7/10/02	6.8	6.6	6.3	7.3
Marijnissen 20/01/03	5.6	5.4	4.7	6.5
Marijnissen 6/04/04	5.1	4.6	3.9	6.3
Marijnissen 5/12/04	5.5	4.9	4.3	6.6
Halsema 20/11/02	5.1	4.8	4.7	5.9
Halsema 20/01/03	5.1	5.0	4.6	6.0
Halsema 6/04/04	4.7	4.1	3.6	5.9
Halsema 5/12/04	4.9	4.2	3.9	5.8
Herben 21/10/02	4.1	4.5	4.2	2.9
Herben 20/01/03	4.5	4.7	4.7	3.1
Herben 6/04/04	4.0	4.8	4.9	2.9
Herben 5/12/04	3.4	3.7	4.1	2.7
Ditrich 21/04/03	4.9	4.3	4.8	5.4
Ditrich 29/09/03	4.6	5.2	4.1	4.9
Ditrich 6/04/04	4.9	5.2	5.3	4.9
Ditrich 5/12/04	4.6	4.8	5.0	4.3
Wilders 26/09/04	4.1	4.6	5.1	2.8
Wilders 5/12/04	4.5	4.8	6.1	3.2

De huidige regeringscombinatie scoort slechts 14%. Onder de CDA- en VVD-kiezers is er geen meerderheid meer voor deze combinatie vast te stellen. De meest populaire combinatie scoort toch nog slechts 23%.

Regeringsvoorkeuren

Gewenste regering	Allen 27/1/03	Allen 2/6/03	Allen 5/12/4	CDA 5/12/4	VVD 5/12/4	PvdA 5/12/4
CDA+PvdA	48%	29%	13%	26%	0%	21%
CDA+VVD+LPF	20%	16%	5%	6%	14%	0%
CDA+VVD+D66	25%	27%	14%	26%	29%	3%
PvdA+VVD	4%	15%	7%	5%	9%	8%
CDA +VVD+CU+SGP		4%	4%	6%	3%	0%
PvdA+SP+Groen Links			23%	5%	0%	49%
andere combinatie			7%	1%	12%	6%
geen voorkeur	3%	9%	22%	24%	29%	10%

Vertrouwen in de regering is ook vrijwel niet veranderd ten opzichte van de vorige week. Het blijft op een laag punt staan.

Vertrouwen in de regering	Allen	kiezer CDA	kiezer VVD	kiezer PvdA	kiezer D66
9/06/03	4.5	5.9	5.8	3.0	5.2
16/06/03	4.8	6.1	5.7	3.6	5.0
18/08/03	4.5	6.1	5.4	2.9	4.8
1/09/03	4.2	6.0	5.2	2.5	4.4
22/09/03	3.8	5.4	5.0	2.3	3.8
20/10/03	4.1	6.1	5.5	2.5	4.2
8/12/03	3.7	5.2	4.8	2.3	3.7
19/01/04	4.0	5.3	5.0	2.8	4.4
5/12/04	3.8	5.3	4.8	2.3	3.6

De score van de premier en de vice-premiers is nu al enkele weken wat boven het dieptepunt van enkele maanden geleden.

	Allen	kiezer CDA	kiezer VVD	kiezer PvdA
Balkenende 7/10/02	6.2	7.3	6.5	4.8
Balkenende 9/06/03	4.7	6.4	5.6	3.3
Balkenende 29/09/03	4.1	6.2	5.1	2.5
Balkenende 5/12/04	4.3	6.1	5.2	2.7
Zalm 7/10/02	6.6	6.8	7.5	6.2
Zalm 20/01/03	5.5	6.1	7.2	4.2
Zalm 29/09/03	4.3	5.5	6.1	2.8
Zalm 5/12/04	4.4	5.1	6.0	3.0
De Graaf 7/10/02	5.9	5.8	5.8	6.7
De Graaf 30/12/02	5.3	4.9	5.5	6.1
De Graaf 29/09/03	4.5	5.0	5.2	3.8
De Graaf 5/12/04	4.3	4.7	5.2	3.7

De verwachte levensduur van dit kabinet wijzigt van week tot week eigenlijk niet zoveel. Nog steeds denkt circa de helft dat dit kabinet de rit uitzit.

Verwachte levensduur van huidige kabinet	Allen 2/6/03	Allen 20/9/04	Allen 5/12/04	kiezer CDA	kiezer VVD	kiezer PvdA
Ze maken de vier jaar vol	47%	54%	52%	68%	73%	30%
Ze valen in 2006	4%	4%	5%	5%	1%	5%
Ze vallen in 2005	13%	19%	33%	19%	20%	53%
Ze vallen in de 2e helft 2004	15%	8%	2%	1%	2%	4%
Ze vallen in de 1e helft 2004	15%					
Ze vallen in 2003	6%					
Weet niet/geen antwoord	6%	10%	8%	8%	4%	8%

Verdonk staat duidelijk bovenaan. Remkes doet het per saldo het slechts. Dekker is de afgelopen tijd duidelijk gedaald.

Ministers waarvan men hoge verwachtingen heeft	Allen 9/6/03	Allen 29/3/04	Allen 7/6/04	CDA 9/6/03	PvdA 9/6/03	VVD 9/6/03	Allen 5/12/04	CDA 5/12/04	PvdA 5/12/04	VVD 5/12/04
Verdonk	4%	22%	20%	2%	4%	5%	29%	35%	9%	60%
Zalm	36%	28%	23%	51%	11%	67%	22%	22%	10%	48%
Balkenende	19%	17%	17%	45%	2%	21%	18%	45%	1%	14%
Bot		22%	24%				16%	26%	8%	13%
Kamp	14%	13%	13%	19%	4%	28%	15%	21%	5%	29%
Donner	22%	11%	10%	34%	11%	28%	10%	19%	6%	13%
De Graaf	21%	12%	9%	22%	19%	19%	9%	4%	9%	9%
Veerman	6%	5%	6%	10%	2%	5%	8%	16%	2%	9%
van den Hoeven	14%	10%	10%	22%	7%	12%	8%	17%	0%	7%
Hoogervorst	12%	9%	9%	17%	4%	22%	8%	9%	1%	17%
Brinkhorst	15%	8%	9%	18%	10%	17%	7%	8%	3%	7%
Peijs	6%	9%	7%	10%	3%	6%	7%	12%	3%	11%
De Geus	12%	9%	9%	23%	4%	15%	6%	9%	4%	10%
Remkes	8%	6%	8%	10%	5%	18%	6%	6%	2%	10%
Van Aardenne	6%	5%	3%	11%	4%	5%	4%	10%	0%	2%
Dekker	3%	3%	3%	5%	3%	4%	1%	1%	0%	2%
Allemaal	4%	3%	3%	8%	1%	5%	2%	5%	0%	1%
Geen van deze	25%	34%	36%	14%	39%	11%	37%	20%	66%	16%
weet niet/geen antwoord	10%	9%	7%	6%	15%	7%	6%	2%	4%	6%
Totaal	253%	234%	224%	358%	154%	314%	218%	287%	133%	282%

Ministers waarvan men lage verwachtingen heeft	Allen 9/6/03	Allen 29/3/04	Allen 7/6/04	CDA 9/6/03	PvdA 9/6/03	VVD 9/6/03	Allen 5/12/04	CDA 5/12/04	PvdA 5/12/04	VVD 5/12/04
Remkes	14%	13%	14%	6%	18%	8%	23%	29%	19%	22%
Donner	9%	19%	24%	3%	9%	10%	22%	15%	19%	36%
Balkenende	29%	31%	29%	5%	51%	22%	21%	10%	26%	19%
De Graaf	14%	14%	17%	19%	9%	14%	18%	35%	9%	16%
Peijs	8%	11%	15%	5%	6%	13%	17%	20%	15%	16%
Dekker	6%	5%	9%	4%	4%	8%	17%	28%	13%	13%
De Geus	6%	15%	14%	4%	8%	4%	16%	16%	19%	19%
Brinkhorst	15%	12%	12%	13%	10%	16%	15%	20%	7%	20%
Zalm	12%	13%	16%	3%	22%	2%	14%	16%	18%	5%
van den Hoeven	9%	8%	13%	3%	11%	7%	13%	5%	12%	16%
Verdonk	6%	12%	11%	3%	4%	7%	12%	8%	20%	5%
Hoogervorst	6%	10%	10%	2%	9%	3%	10%	12%	10%	6%
Van Aardenne	7%	7%	9%	4%	6%	7%	9%	9%	7%	10%
Veerman	10%	10%	9%	3%	14%	12%	7%	6%	7%	9%
Bot		4%	5%				6%	8%	4%	7%
Kamp	7%	7%	8%	2%	11%	0%	6%	5%	7%	5%
Allemaal	20%	26%	31%	16%	26%	10%	29%	14%	48%	10%
Geen van deze	8%	6%	5%	15%	1%	14%	4%	10%	2%	5%
weet niet/geen antwoord	20%	12%	10%	28%	13%	22%	11%	11%	7%	17%
Totaal	220%	234%	261%	140%	258%	196%	270%	275%	267%	256%

Saldo van hoge en lage verwachtingen	Allen 9/6/03	Allen 29/3/04	Allen 7/6/04	Allen 5/12/04
Verdonk	-17%	-13%	-19%	-9%
Kamp	-8%	-17%	-22%	-17%
Bot		-5%	-9%	-17%
Zalm	9%	-8%	-22%	-18%
Veerman	-20%	-28%	-32%	-26%
Hoogervorst	-9%	-23%	-29%	-28%
Balkenende	-25%	-36%	-40%	-30%
Van Aardenne	-16%	-24%	-34%	-31%
van den Hoeven	-10%	-21%	-31%	-31%
Brinkhorst	-15%	-26%	-32%	-34%
De Graaf	-9%	-24%	-36%	-35%
De Geus	-9%	-28%	-33%	-36%
Peijs	-18%	-24%	-36%	-37%
Donner	-2%	-30%	-42%	-38%
Dekker	-17%	-25%	-34%	-42%
Remkes	-21%	-29%	-34%	-44%